

Nr 31.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ändring i 3 § lagen om rätt till fiske m. m.

Tredje lagutskottet har till behandling förehaft sex inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nämligen inom första kammaren nr 50 av herr *Hällgren*, nr 162 och nr 220 av herr *Persson, Karl*, samt nr 361 av herr *Lundqvist* ävensom inom andra kammaren nr 49 av herr *Nyberg m. fl.* och nr 409 av herr *Boman* i Stafsund.

I motionen I: 162 föreslås, »att riksdagen vidtager sådan ändring i 1950 års lag om gräns mot allmänt vattenområde att allt vatten inom 300 m från ö av minst 50 m längd ävensom på de ställen, där den stranden följande kurvan för högst 3 m djup går längre ut, allt vatten inom denna djupkurva blir enskilt vattenområde».

I motionerna I: 220 och II: 409, vilka äro likalydande, hemställes, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i 1950 års lag om rätt till fiske, att vid Blekinge läns södra kust innehavare av enskild fiskerätt må även utan myndighets tillstånd sträcka fast redskap från det enskilda vattnet vidare ut i allmänt vatten, dock ej på större avstånd än tvåhundra meter från den stranden följande kurvan för högst tre meters djup.

I motionen I: 361 hemställes, att riksdagen för sin del måtte antaga i motionen angivet förslag till lag om ändring i 3 § lagen om rätt till fiske. Lagförslaget innebär samma ändring som den i motionerna I: 220 och II: 409 åsyftade.

I motionerna I: 50 och II: 49, som äro likalydande, hemställes, att riksdagen måtte fatta sådant beslut, att ägare av tre skattlagda ålfisken i Mjällby kommun, vilka fisken kallas Ytterören, Innerören och Yttre Pjäddör, finge bibehållas vid sina gamla rättigheter, eller att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådana åtgärder, att ägarna av nämnda fisken tillförsäkrades rätt att i fortsättningen som hittills, under betryggande former, bruka ifrågavarande ålfisken.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för vad motionärerna hemställt, får utskottet hänvisa till motionerna.

Över motionerna I: 50, 220 och 361 samt II: 49 och 409 har utskottet i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttranden från länsstyrelsen i Blekinge län och fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök. Länsstyrelsen har tillika överlämnat yttranden av fiskeriintendenten i Västerhavets distrikt och, beträffande motionerna I: 220 och 361 samt II: 409, av fiskeriasistenten hos Blekinge läns hushållningssällskap. I ärendet ha vidare till utskottet inkommit skrifter från Olander Olsson m. fl. innehavare av ålfisken i trakten av Hörviken.

Gällande rätt m. m.

Lagen den 1 december 1950 om gräns mot allmänt vattenområde innebär, att bl. a. allt vatten inom trehundra meter från ö av minst etthundra meters längd utgör enskilt vatten (2 § 1.). Även vid bestämmandet av enskilt vatten med ledning av de s. k. enklav- och kilometerreglerna (2 § 2. och 3 §) gäller, att ö skall vara av minst etthundra meters längd för att kunna komma i betraktande.

Ur *lagen den 1 december 1950 om rätt till fiske* må här återgivas följande paragrafer.

2 §. Den som äger sådan fiskerätt i enskilt vatten som sägs i 5 § (innehavare av enskild fiskerätt) må ej förvägras tillstånd att från det enskilda vattnet sträcka fast redskap vidare ut i allmänt vatten, såvitt det prövas kunna ske utan men för annan fiskande.

3 §. Vid kusten av Norrbottens län, vid kusterna av Kalmar län söder om Kråkelund, vid Blekinge läns östra kust (norr om Torhamnsudde) samt vid Skånes östra och södra kuster må innehavare av enskild fiskerätt även utan myndighets tillstånd sträcka fast redskap från det enskilda vattnet vidare ut i allmänt vatten, dock ej på större avstånd än tvåhundra meter från den stranden följande kurvan för högst tre meters djup vid fastlandet eller vid ö av minst etthundra meters längd.

Vad i första stycket stadgas skall dock beträffande den som stöder sin fiskerätt på avtal, urminnes hävd, dom, skattläggning eller annan särskild grund gälla allenast såvitt det ej strider mot vad som i dylik ordning är bestämt angående fiskerättens omfattning.

5 §. I enskilt vatten må, såvitt ej nedan annat stadgas, fiske bedrivas endast av jordägaren eller den som enligt avtal, urminnes hävd, dom eller skattläggning eller på annan särskild grund äger rätt därtill.

Fråga om tillstånd för viss person att utsätta fast fiskeredskap i allmänt vatten skall prövas av vederbörande länsstyrelse (KK den 8 december 1950 med bemyndigande för fiskeristyrelsen och länsstyrelserna att lämna tillstånd till utsättande av fast fiskeredskap i allmänt vatten).

Den s. k. *fiskerättskommittén* föreslog i sitt betänkande (SOU 1947: 47) som en allmän regel, att innehavare av enskild fiskerätt utan särskilt tillstånd skulle äga rätt att sträcka fast redskap från det enskilda vattnet vidare ut i allmänt vatten intill tvåhundra meter från den stranden följande kurvan för högst tre meters djup vid fastlandet eller vid ö av minst etthundra meters längd (6 § andra stycket i fiskerättskommitténs förslag till fiskelag).

I *propositionen nr 60 till 1950 års riksdag* uttalade *föredragande departementschefen, statsrådet Sträng*, att den av fiskerättskommittén föreslagna fria utsträckningsrätten borde medgivas endast vid sådana långgrunda kuststräckor där yttergränsen för det enskilda fiskevattnet enligt äldre rätt ansågs gå tämligen långt från stranden och där strandägarna bedreve ett särskilt inkomstbringande fiske med fasta redskap, medan det fria yrkesfisket vore av sådan art att från frifiskarhåll nämnvärt intresse i allmänhet saknades för en inskränkning i strandägarnas rätt att fiska med fasta redskap (s. 57). I enlighet härmed förordade departementschefen, att utsträcknings-

rätt av den omfattning fiskerättskommittén föreslagit skulle tillkomma fiskerättshavare i Norrbottens län, i Kalmar län söder om Kråkelund samt vid östra kusten av Blekinge län.

I utlåtande över förenämnda proposition tillstyrkte tredje lagutskottet (utl. nr 23/1950) bl. a. den föreslagna regeln om den tillståndsbetingade utsträckningsrätten (s. 42). Beträffande den fria utsträckningsrätten förordade utskottet däremot, med tillstyrkande av motionen II: 441 och till viss del av motionen I: 362, att sådan utsträckningsrätt skulle gälla, förutom vid i propositionen föreslagna kuster, vid Skånes östra och södra kuster. Samtidigt avstyrkte utskottet motionen I: 362 i vad däri yrkats, att den fria utsträckningsrätten skulle gälla jämväl vid Blekinge läns södra kust, ävensom två likalydande motioner, I: 365 och II: 442, om att sagda utsträckningsrätt icke skulle avse Blekinge läns östra kust (s. 11 och 12 samt 42). Till stöd för sitt ställningstagande beträffande den fria utsträckningsrätten anförde utskottet bl. a. följande:

Liknande förhållanden som vid de i lagförslaget uppräknade kusterna torde råda även vid Skånes östra och södra kuster, och utskottet vill därför förorda att samma bestämmelse om utsträckningsrätt skall gälla vid dem. I allmänhet torde visserligen därstädes utsträckningsrätt kunna erhållas efter ansökan hos myndighet, men om utsträckningsrätten blir oberoende av myndighets beslut, vinnes större trygghet för de fiskande, och ersättningskostnader för statsverket undvikas. Vid dessa långgrunda kuster torde det vattenområde, som den tillståndsfria utsträckningsrätten skulle avse, i regel ingå i det i 1896 års lag bestämda enskilda fiskevattnet, men det blir genom gränslagens regler allmänt vatten. Den ersättningskyldighet för staten mot de enskilda, som följer härav, blir mindre eller bortfaller, om strandägarna få tillståndsfri utsträckningsrätt. Av vad nyss sagts om huru långt enskilt vatten sträcker sig enligt gällande lag följer också att ett genomförande för Skånes östra och södra kuster av den tillståndsfria utsträckningsrätten i stort sett knappast medför någon utvidgning av den enskilda rätten i förhållande till gällande lag. Något annat fiske, vare sig frifiske eller angränsande fast fiske, torde icke kunna lida intrång genom en utvidgning av den tillståndsfria utsträckningsrätten till att gälla även Skånes östra och södra kuster. Vid Blekinge läns södra kust däremot, ej minst vid Listerlandet, torde en tillståndsfri utsträckningsrätt mångenstädes skada annat fiske och medföra en opåkallad utflyttning av den enskilda fiskerätten.

Utskottets utlåtande godkändes av riksdagen.

I motioner vid 1951 års riksdag (I: 282 av herr Mannerskantz och II: 378 av herr Hæggbloom) framfördes lagförslag, enligt vilket den i 3 § angivna utsträckningsrätten skulle gälla även vid Blekinge läns södra kust. Tredje lagutskottet yttrade i anledning av motionerna (utl. nr 8/1951).

Motionärernas yrkanden, att den fria utsträckningsrätten måtte gälla också vid Blekinge läns södra kust, grundas i huvudsak å påståendet, att sådan utsträckningsrätt skulle vara nödvändig för att vidmakthålla det vid sagda kust av ålder bedrivna ålfisket med fasta redskap. Möjligheten att efter tillståndsprövning erhålla utsträckningsrätt anse motionärerna tydligen icke stå till buds i önskvärd omfattning. Anledningen härtill skulle, såvitt kan utläsas av motionerna, vara att kraven på utredning och bevisning till stöd för tillståndsansökan i det enskilda fallet vore svåra att uppfylla.

Utskottet kan icke dela motionärernas uppfattning, att fordringarna för att myndighet efter ansökan skulle bevilja avsedda tillstånd vore stränga. Tvärtom framgår såväl av själva ordalydelsen av 2 § lagen om rätt till fiske som av departementschefens uttalande i propositionen angående sagda lag, att begäran från strandägares sida att få utsträcka fast redskap ut över yttergränsen till det enskilda vattnet alltid skall bifallas, om det kan ske utan men för annan fiskande. Den utrednings- och bevisningsbörda, som lägges på sökanden, torde alltså i själva verket få anses tämligen lindrig.

Tredje lagutskottet vid 1950 års riksdag ansåg sig icke kunna förorda en tillståndsfri utsträckningsrätt vid ifrågakvarnande kust. Skälen härför utvecklades i utskottets utlåtande över förenämnda proposition. Något förhållande, vilket skulle giva anledning att frångå berörda, av riksdagen utan erinran lämnade uttalanden, har nu icke förebragts.

De år 1951 väckta motionerna föranledde — i enlighet med hemställan av tredje lagutskottet — icke någon riksdagens åtgärd.

Yttrandena över motionerna I: 50, 220 och 361 samt II: 49 och 409.

Fiskeriassistenten tillstyrker medan däremot fiskeriintendenten, länsstyrelsen och fiskeristyrelsen avstyrka bifall till motionerna I: 220 och 361 samt II: 409 om utsträckningsrätt enligt 3 § fiskerättslagen för samtliga innehavare av enskild fiskerätt. I anledning av nämnda motioner samt motionerna I: 50 och II: 49 förordas emellertid en utsträckningsrätt för innehavare av skattlagt ålfiske.

Beträffande förekomsten av ålfiske med fast redskap vid Blekinge läns södra kust uppger *fiskeriintendenten*, att sådant huvudsakligen bedrivs vid Listerlandet, i avsevärt mindre omfattning även i Torhamns och Listerby socknar samt på något annat ställe. (Fiskeriintendenten har med sitt yttrande överlämnat en karta, som utvisar huru ålbottengarnen enligt uppgift av fiskare stodo utsatta vid Listerlandet år 1946.) Ålfisken, som skattlagts, funnes så gott som endast i Listers härad (i Mjällby och Ysane socknar, se SOU 1925: 19, del I s. 214 ff, jfr även s. 228). Dessa fisken vore i de flesta fall skattlagda till en begränsad längd. De nådde ofta icke ens ut till gränsen mellan allmänt och enskilt vatten. I vissa fall brukade emellertid före den 1 januari 1951 redskap sträckas ut i vatten som genom 1950 års lagstiftning blivit allmänt. En av fiskeriintendenten uppgjord sammanställning upptog ett femtontal sådana fall. Det syntes uppenbart, att den år 1950 genomförda avkortningen, såvitt rörde skattlagda fisken, särskilt hårt drabbade innehavarna av de i motionerna I: 50 och II: 49 angivna tre fiskena, beroende på att dessa fisken såsom belägna ute på uddar ansågos vara förhållandevis rikt givande.

Förslaget om utsträckningsrätt för samtliga innehavare av enskild fiskerätt även vid Blekinge läns södra kust har vunnit stöd hos *fiskeriassistenten*. Det vore nämligen enligt hans mening lämpligast, att bestämmelserna inom länet bleve enhetliga. En dylik rätt vore dock förkastlig, om den komme att leda till utsträckning av t. ex. ålbottengarn i Toseboviken. De flesta fiskena i denna vik vore emellertid skattlagda,

varför bestämmelsen i 3 § andra stycket om begränsning i utsträckningen bleve tillämplig.

Att samtliga innehavare av enskild fiskerätt medgåves utsträckningsrätt skulle enligt *fiskeriintendenten* innebära avsevärda olägenheter. Det skulle bl. a. medföra, att fiskena å flera ställen i hög grad komme att spärra vägen för varandra i fråga om ålens framkomstmöjlighet.

Fiskeristyrelsen anför i detta hänseende.

Vid tiden för den nya fiskerättslagens ikraftträdande den 1 januari 1951 hade såsom framhålles i motionen I: 361 ett visst jämviktsläge inträtt mellan de kontroversiella intressena inom detta område, ett jämviktsläge, som kan sägas i viss mån ha rubbats genom nämnda lag.

Ett bifall i full utsträckning till yrkandena i motionerna I: 220, II: 409 och I: 361 skulle emellertid i än högre grad verka rubbning i bestående förhållanden och kan med stor sannolikhet förväntas leda till nya konflikter. På grund av kustkonfigurationen och det mångenstädes ringa avståndet mellan bottengarnen skulle nämligen ett generellt medgivande att sträcka redskapen ut i allmänt vatten tvåhundra meter från tremeterskurvan i denna trakt komma att inom vissa områden medföra svår trängsel med därav följande olägenheter.

En utsträckningsrätt enbart för innehavare av skattlagt fiske föreslås av *fiskeriintendenten*.

Om i de fall, då skattlagda fisken vid Blekinge läns sydkust blivit avkortade genom 1950 års lag om rätt till fiske, nu sådan ändring vidtages, att dessa fisken beviljas rätt att sätta så långt som skattläggning eller dom anger, även om de därigenom komma utanför nu gällande gräns för enskilt vatten (d. v. s. till den längd de haft rätt sätta år 1950) måste givetvis i åtminstone en del fall läget bli sämre för bakomliggande fisken än det var år 1951. Jämfört med situationen år 1950 (eller tidigare) synas mig emellertid ifrågavarande bakomliggande fisken knappast rimligen kunna åberopa så stor skada, att detta bör föranleda avslag på motionerna I: 50 och II: 49. Om emellertid sådant bibehållande vid gamla rättigheter skall ges åt Ytterören, Innerören och Yttre Pjäddör synes det mig rimligt att samma rätt gives även åt övriga skattlagda fisken på Blekinge sydkust. Jag vill därför på så sätt tillstyrka motionerna I: 50 och II: 49 att på Blekinge läns sydkust i skattlagda fisken utan myndighets tillstånd fast redskap må sträckas utanför yttre gränsen för enskilt vatten intill den längd (från land räknat) som före 1951 tillkom dem med stöd av dom eller skattläggning. Detta innebär att ifrågavarande skattlagda fisken skola bibehållas vid sådana gamla rättigheter, som finnas fastlagda i dom eller skattläggning.

Fiskeristyrelsen yttrar i fråga om de skattlagda fiskena.

Nu gällande bestämmelser ha uppenbarligen icke medfört någon förändring av utsträckningsrätten i fråga om sådana skattlagda fisken där redskapen högst få sträckas ut till yttre gränsen för det enskilda vattnet eller till en punkt innanför denna gräns. Såsom ovan anförts ha nuvarande bestämmelser däremot medfört, att redskapen i ett antal skattlagda fisken nu icke kunna utsträckas till samma längd som förut och att alltså ägarna av dessa fisken icke kunna helt utnyttja sina såsom fast egendom enligt 5 § lagen 24 maj 1895 ansedda rättigheter. Såsom i motionerna framhållits torde i allmänhet ej heller tillstånd enligt 2 § fiskerättslagen att utsträcka redskapen utanför det enskilda vattnet kunna medgivas i dessa fall, när sådana till-

stånd föranleda protester från ägarna till angränsande fisken. Då dessa skattlagda fisken i vissa fall synas utgöra den förnämsta inkomstkällan för sina ägare, är det enligt fiskeristyrelsens mening skäligt att åtgärder vidtoges i syfte att bibehålla dessa ägare vid sina hittillsvarande rättigheter. Detta torde icke kunna åvägabringas annorledes än genom en lagändring. En dylik bör dock i enlighet med vad i det föregående antytts knappast göras så genomgripande som förordats i motionerna I: 220, II: 409 och I: 361, utan torde böra inskränkas till att i görligaste mån tillgodose de sist berörda skattlagda fiskenas intresse.

Enligt fiskeristyrelsens mening skulle detta syftemål lämpligen kunna uppnås genom ett tillägg till 3 § fiskerättslagen, förslagsvis såsom ett nytt tredje stycke med innebörd att samma rätt, som enligt första stycket samma paragraf tillkommer innehavare av enskild fiskerätt vid vissa kuststräckor att utan tillstånd utsträcka fast fiskeredskap ut i allmänt vatten, även skall tillkomma innehavare av skattlagt fiske vid Blekinge läns södra kust, *dock endast i den omfattning som genom dom eller skattläggning bestämts rörande dylik redskaps utsträckning i sådant fiske.*

Länsstyrelsen förordar liknande ändring av 3 §. Till stöd härför yttrar länsstyrelsen.

De nya lagbestämmelserna ha medfört att en del skattlagda fisken — och då icke endast de i motionerna I: 50 och II: 49 omförmälda — icke kunnat helt bibehållas vid de rättigheter, som bestämts genom dom eller skattläggning. För fiskenas fulla utnyttjande erforderligt tillstånd att sträcka redskapen ut i allmänt vatten kan på grund av stadgandet i 2 § fiskerättslagen icke meddelas, enär det skulle medföra men för annan fiskande. Vid avvägande av de olika intressen som här framträda synas rättvise- och skälighetssynpunkter tala för att de skattlagda fiskena bibehållas i sin gamla omfattning. Detta gäller emellertid icke endast de i motionerna I: 50 och II: 49 omnämnda utan samtliga skattlagda fisken. Länsstyrelsen anser därför, att åtgärder böra vidtagas för att bibehålla innehavarna av dessa fisken vid deras gamla rättigheter.

Utskottet.

Gemensamt för de motioner som här beröras är att de söka tillgodose dem, vilka genom ikraftträdandet av 1950 års lagar om gräns mot allmänt vattenområde och om rätt till fiske i större eller mindre mån frånhändes en fiskerätt, som dittills tillkommit dem. Främst har i motionerna uppmärksamheten riktats på dem som på grund av skattläggning eller urminnes hävd ägt särskild rätt till fiske med fast redskap.

I 1896 års fiskelag föreskrevs, sedan bestämmelser meddelats angående strandägares enskilda fiskerätt m. m., att vad som genom urminnes hävd eller genom särskilt stadgande, avtal, dom eller skattläggning eller på annat lagligt sätt blivit bestämt om någons rätt till fiske skulle vara gällande (12 §). De rättigheter varom här är fråga avsågo i regel ej vattenområde utanför det enskilda fiskevattnet. Där så vid tiden för giltigheten av 1896 års lag undantagsvis kunde vara fallet medförde detta emellertid, att det fria fisket å allmänt fiskevatten ej fick bedrivas så att den särskilda rättigheten kränktes.

Fiskerättskommittén förordade, att nämnda särskilda rättigheter icke

längre skulle äga giltighet i vatten, där strandägarrätten ej gällde. Så blev även lagens innebörd. Denna minskning av rättigheternas giltighet skulle dock — om kommitténs förslag även i övrigt godtagits — endast ha drabbat ett fåtal fall. Kommittén föreslog nämligen bl. a. såsom en generell regel, att fast redskap finge från enskilt vatten sträckas vidare ut i allmänt vatten intill 200 meter från den stranden följande kurvan för högst tre meters djup. Denna förmån innebure enligt kommitténs mening i de allra flesta fall tillräcklig kompensation för de ogynnsamma verkningar, som den nya gränsdragningen skulle kunna få för det fiske som av strandägare eller andra innehavare av enskild fiskerätt bedreves med tillståndskrävande redskap, och komme därigenom att i väsentlig grad reducera den ersättningsskyldighet som den nya fiskerättslagens gränsdragning kunde medföra för statsverket.

Kungl. Maj:t och riksdagen följde av särskild anledning icke helt fiskerättskommitténs förslag beträffande utsträckningsrätten. Den slutliga utformningen av lagtexten medförde, att utsträckning av fast redskap vid bl. a. Blekinge läns södra kust är beroende av länsstyrelsens tillstånd enligt 2 § fiskerättslagen. Tillstånd må visserligen ej vägras, såvitt utsträckningen prövas kunna ske utan men för annan fiskande. Det framgår emellertid av länsstyrelsens nu avgivna yttrande, att sådant men i många fall anses föreligga. Frågan huruvida men förorsakas synes av länsstyrelsen bedömas med utgångspunkt från det rättsläge, som skapats genom tillkomsten av 1950 års lagstiftning, och ej med tanke på de förhållanden som dessförinnan, kanske i långliga tider, rått på platsen. Lagstiftningens utformning och tillämpning synas, i jämförelse med vad kommittén torde ha tänkt sig, ha ökat antalet fall, där innehavare av särskild rättighet till fiske med fast redskap drabbats av 1950 års inskränkning av rättigheterna. Fiskeriintendenten i Västerhavets distrikt uppskattar antalet sådana fall, såvitt avser ålfisken vid Blekinge läns södra kust, till ett femtontal.

Efter att ha lämnat ovanstående mera allmänna bakgrund till motionerna vill utskottet närmare gå in på dessa.

I motionen I: 162 begäres ändring i lagen om gräns mot allmänt vattenområde. Lagens bestämmelse, att ö skall vara minst hundra meter lång för att kunna påverka gränsdragningen mellan allmänt och enskilt vatten, hade i praktiken visat sig innebära olägenheter av skilda slag. Motionären framhäver, att ovannämnda bestämmelse om urgammal hävd i 12 § 1896 års lag genom den nya lagen i många fall satts ur spel. Det finnes öar av mindre längd än hundra meter invid vilka till och med funnes skattlagd fiskerätt. De största olägenheterna av lagen skulle enligt motionen bli avhjälpda genom att ifrågavarande minimilängd bestämdes till femtio meter.

Utskottet vill icke bestrida, att ett genomförande av förslaget i motionen I: 162 skulle i viss omfattning bevara de rättigheter till fiske motionären vill skydda. Emellertid skulle en dylik lagändring samtidigt rubba en av huvudgrunderna för 1950 års lagstiftning och inverka på den enskilda äganderät-

tens omfattning icke blott i fråga om utövande av fiske. Fiskerättskommittén föreslog i sitt betänkande en minimilängd av hundra meter. Tredje lagutskottet vid 1950 års riksdag tog avstånd från den motionsvis framförda tanken att slopa bestämmelsen om minimilängd och låta varje landbildning av fastighets natur påverka gränsen mellan enskilt och allmänt vatten. Mot bakgrunden av vad som därvid anfördes, bl. a. angående minimilängdens betydelse vid tillämpningen av de s. k. enklav- och kilometerreglerna, synes icke nu finnas tillräcklig anledning att ens på så sätt ändra lagen, att minimilängden nedsattes till femtio meter. Utskottet avstyrker därför bifall till motionen I: 162.

I motionerna I: 220 och II: 409 samt I: 361 hemställes, att 3 § fiskerättslagen måtte ändras så, att där beträffande vissa kuststräckor stadgad rätt för samtliga innehavare av enskild fiskerätt att sträcka fast redskap ut i allmänt vatten komme att gälla även vid Blekinge läns södra kust. Förslag härom framfördes redan i motioner vid behandlingen år 1950 av propositionen angående fiskerättslagen. Även vid 1951 års riksdag yrkades motionsvis, att bestämmelserna i 3 § skulle ändras på sätt nu åter förordats. De skäl som anfördes av tredje lagutskottet vid 1950 års riksdag och som återropades av utskottet år 1951 synas alltjämt bärande. Utskottet finner därför — i likhet med fiskeriintendenten, länsstyrelsen och fiskeristyrelsen — icke lämpligt att vidtaga den lagändring, varom hemställes i motionerna I: 220 och II: 409 samt I: 361.

I motionerna I: 50 och II: 49 hemställes, att innehavarna av tre i Mjällby kommun belägna skattlagda ålfisken, kallade Ytterören, Innerören och Yttre Pjäddör, måtte få bibehållas vid sina gamla rättigheter. Fiskeriintendenten, länsstyrelsen och fiskeristyrelsen ha i sina yttranden över dessa motioner samt de i föregående stycke nämnda motionerna beträffande Blekinge läns södra kust föreslagit en ändring av 3 § fiskerättslagen innebärande en utsträckningsrätt allenast för innehavare av skattlagt fiske. Nämnda rätt skulle dock få gälla endast i den omfattning som genom dom eller skattläggning bestämts rörande dylikt redskaps utsträckning.

Sistnämnda förslag, som icke motsvaras av något yrkande under förarbetena till 1950 års lagstiftning, finner utskottet värt beaktande. Visserligen torde det kunna ifrågasättas, om lagändring kräves för genomförandet av en sådan ordning som nyssnämnda myndigheter förordat. Det torde nämligen icke vara uteslutet att efter tillståndsprövning enligt 2 § fiskerättslagen utsträckning skulle kunna beviljas i flertalet av de femton fall, fiskeriintendenten angivit. Som nämnts må tillstånd enligt sist omnämnda lagrum icke lämnas, om utsträckningen skulle medföra men för annan fiskande. Utskottets uppfattning att utsträckning efter särskild tillståndsprövning möjligen skulle innebära en lösning av här ifrågavarande spörsmål förutsätter därför, att begreppet men finge tolkas mot bakgrunden av förhållandena före den 1 januari 1951. I denna fråga torde för övrigt beaktas att man — såsom tredje lagutskottet vid 1950 års riksdag betonat — vid bestämmandet av ersättning för förlorad fiskerätt bör taga viss hänsyn till fiskeinnehavarnas möjlighe-

ter att efter tillstånd ändock fortsätta med sitt fiske. Med hänsyn till bl. a. önskvärdheten av klara normer vid fastställande av ersättning för mistad fiskerätt är utskottet emellertid närmast av den uppfattningen, att förslaget om en tillståndsfri utsträkningsrätt för innehavare av skattlagt fiske bör övervägas. Uppenbart är att detta kräver en undersökning av de lokala förhållandena. En sådan torde också kunna lämna svar på frågan, huruvida utsträkningsrätt bör tillerkännas även innehavare av vissa andra av ålder bestående fisken med fast redskap vid Blekinge läns södra kust.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

A. att motionen I: 162 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

B. att riksdagen måtte i anledning av motionerna I: 50, 220 och 361 samt II: 49 och 409 i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning rörande införandet av tillståndsfri utsträkningsrätt för innehavare av skattlagt fiske vid Blekinge läns södra kust.

Stockholm den 4 november 1952.

På tredje lagutskottets vägnar:

ABEL ANDERSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 30.
